

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

кімнатна рослина) і т. ін. Попри динаміку позитивного впливу на розвиток сучасної англійської мови, рух за політичну коректність, на думку багатьох лінгвістів, лише псує природну мову [5].

Незважаючи на вище згаданий факт, позитивна роль ідеології мовної політкоректності є безперечною. Вона полягає в акцентуванні уваги на ролі мови в створенні позитивної атмосфери у відносинах між людьми.

1. Завадская Е. В. Политкорректность как новая международная коммуникативная норма: анализ дефиниций на материале словарей современного английского языка / Е. В. Завадская // Наукові записки. – Вип. 89 (3). – Серія: Філологічні науки (мовознавство) : 5 ч. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2010. – С. 44–48.
2. Сінкевич О. Б. Політкоректність в контексті глобалізаційних процесів сучасності S World 19-30 March 2013: Modern Directions of Theoretical and applied Researches 2013 <http://www.sworld.com.ua/konfer30/820>
3. Шаров К. С. На темной стороне политкорректности: гендерно-нейтральный новояз / К. С. Шаров // Вопросы философии. – 2010. – № 3. – С. 30-43.
4. Neawman, J. S. The Wordsworth book of euphemisms: The hilarious guide to the unmentionable / J. S. Neaman, C. G. Silver. Cumberland House, 1995.-371 p.
5. Popa, E. Language, politics and political correctness / E. Popa // Studia Univ. Babeş-Bolyai. Philologia. Cluj-Napoca, 2000. - Anul 45. - N 4. -P. 17-21.

ГУМАНІСТИЧНІ ІДЕЇ В ТВОРАХ ТОМАСА МОРА

Рафалович Н. В., *студентка 3 курсу,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки*

Томас Мор був відомим ученим, поетом, юристом, державним діячем та великим мислителем і гуманістом епохи Відродження, а його творчість привертає увагу багатьох дослідників і у сьогоденні й визначає **актуальність** теми дослідження через необхідність осмислення утопії як важливого аспекту сучасного життя і прагнення особистості до ідеалу та створення образу щасливого майбутнього.

“Утопія” – книга про ідеальне гуманістичне суспільство, якого насправді немає, є його найбільшим творчим досягненням. Саме слово “утопія” (грец. *οὐ* + *τόπος* – “місце, яке не існує”) вперше вжив Т. Мор і зараз воно позначає літературний жанр, наближений до наукової фантастики.

“Утопія” справила значний вплив на розвиток економічної думки соціалістичного спрямування, а її назва позначила напрям досліджень, спрямованих на зображення ідеального суспільного устрою і пов’язаних з планами перебудови сучасного суспільства.

Метою дослідження є аналіз гуманістичних поглядів Томаса Мора, а також показ соціально-позитивного значення утопічної творчості Томаса Мора в гуманістичному аспекті.

Однією з найістотніших особливостей гуманістичного світогляду Мора є “його громадянськість та проголошення ідеалу служіння на благо суспільства” [1, 60]. Важко знайти актуальну проблему соціально-економічного та політичного розвитку Англії XVI ст., яка була б не згадана у творі. Т. Мор був добре обізнаний із соціальним та моральним життям Англії, тому гаряче підтримував настрої простого народу. “Мор критикував всю сучасну йому систему міжнародних відносин в Європі, націливши свою сатиру проти політичного лицемірства та віроломства монархів, які керувалися не мирними цілями, а інтересами загарбницької політики” [2].

“Утопія” складається з двох частин. В першій показана Англія початку XVI століття та її суспільні проблеми. У другій частині книги розповідається безпосередньо про політичний та суспільний устрій утопійців, їх заняття та взаємовідносини між собою.

Т. Мор гостро критикує сучасний йому соціально-економічний та політичний устрій Великобританії і робить висновок, що перешкодою на шляху до справедливості в державі є приватна власність, тому *“...єдиною умовою загального добробуту є проголошення майнової рівності. Тільки не знаю, чи можна її запровадити там, де у кожного є своя власність”* [3, 48]. Він розуміє, що гармонійне суспільство можливе лише за умови цілковитого достатку.

Велику увагу Т. Мор приділяє організації праці в суспільстві. Утопійці не страждають від розкоші та марнотратства, тому *“хоч ніхто нічого не має, всі, однак, мають багато”* [3, 110]. Автор особливо наголошує на проблемі соціальної рівності у творі: *“...коли хтось один удосталь має розкоші й втіх, а всі інші навколо стогнуть*

і плачуть, то такий король не господар у королівстві, а сторож в'язниці” [3, 44].

У книзі автор висловлює своє ставлення до феодальних війн, що супроводжувались масовими вбивствами та руйнуваннями міст. Жителі Утопії рішуче засуджують війну та ставляться до неї, *“як до справи воістину звірячої”*. Для них *“немає нічого неславнішого від слави, здобутої на війні” [3, 91].*

Важливим гуманістичним досягненням Мора є також проголошення ідеї повної релігійної свободи: *“Ніхто не повинен зазнавати переслідування через свої релігійні погляди” [3, 101].*

Велику увагу автор “Утопії” приділив законодавству. Політичний устрій утопійців заснований на принципах демократії, жодна важлива справа не вирішується без участі сенату та народних зборів. Всі вищі службові особи обиралися з числа мудреців. Т. Мор засуджував політичну тиранію, тому протиставляв їй свій ідеал державного правителя. Відповідно до гуманістичних ідеалів Мора, республікою утопійців правили філософи та вчені, а закони захищали інтереси простого народу.

Таким чином, суть гуманістичних поглядів Томаса Мора визначає ідея суспільного перетворення та пошук найоптимальнішого соціально-політичного устрою суспільства, а прогресивна роль “Утопії” в історії світової літератури прослідковується і через багато століть після її написання.

1. Осиновский И. Н. Томас Мор / И. Н. Осиновский. – М. : Мысль, 1985. 174 с.
2. Осиновський І. М. Томас Мор і його “Утопія” // Вступ. стаття до Мор Т. Утопія. – М.: Наука, 1978.
3. Мор Т., Кампанелла Т. Утопія. Місто Сонця / Перекл. з лат.; Вступ. слово Й. Кобова та Ю. Цимбалюка. – К., Дніпро, 1988. – 207 с.

Наук. кер. – канд. філол. наук, доц. Семенюк А. А.